

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/241/2020
Identifikačné číslo spisu: 2217214758
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2217214758.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu zo žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru/žalovaný zo žaloby o zaplatenie úverovej pohľadávky 8 725,11 € s prísl. X. O., bytom vo B. Q., V.U. XXX/X, proti žalovanej zo žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru/žalobkyňa zo žaloby o zaplatenie úverovej pohľadávky 8 725,11 € s prísl. V. O. W., U.W., so sídlom v Ž., Z. XX, IČO: XX XXX XXX, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a iné, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 17 Csp 107/2017, o dovolaní žalobkyne vo veci o zaplatenie úverovej pohľadávky 8 725,11 € s prísl. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 12. mája 2020 sp. zn. 11 Co 243/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 12. mája 2020 sp. zn. 11 Co 243/2019 a rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 08. februára 2019 č. k. 17 Csp 107/2017 - 49 vo výroku, ktorým zamietol žalobu v časti uplatnených zmluvných úrokov po zosplatnení úveru a vo výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Dunajská Streda na ďalšie konanie. Uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda z 10. júla 2020 č. k. 17 Csp 107/2017 -115 z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 08. februára 2019 č. k. 17 Csp 107/2017 - 49 vo výroku I. žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého zmluvou o spotrebiteľskom úvere špecifikovanom vo výrokovej časti zamietol. Vo výroku II. uložil žalovanému zo žaloby o zaplatenie úverovej pohľadávky povinnosť zaplatiť žalobkyni z tejto žaloby sumu 9 019,85 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne so sumy 9 009,43 € od 29. júla 2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti. Vo výroku III. súd žalobu o zaplatenie úverovej pohľadávky vo zvyšku zamietol. Vo výroku IV. priznal žalobkyni zo žaloby o zaplatenie úverovej pohľadávky proti žalovanému z tejto žaloby nárok na náhradu trov celého spojeného konania o oboch žalobách vedených pod spoločnou spisovou značkou 17 Csp 107/2017 v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 2, § 9 ods. 1 a ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2020 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1, §

517 ods. 1 a ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že strany ako veriteľ a dlžník uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Daná zmluva bola uzatvorená platne, má písomnú formu a všetky jej náležitosti sú na listinách, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Súd dospel k záveru, že predmetný úver nie je bezúročný a bez poplatkov, pričom bol pre omeškanie s plnením mesačných splátok v súlade s úverovou zmluvou a zákonnou úpravou predčasne zosplatnený s účinnosťou k 28. júlu 2017, čím vznikla dlžníkovi povinnosť jednorazovo uhradiť banke celú zostávajúcu časť pohľadávky z úveru. Dlžník do zosplatnenia úveru uhradil na istinu sumu 1 274,89 €, súd preto vyhovel žalobe v časti 9 019,85 €. Súd dlžníka zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania z nezaplateného istiny úveru a z nezaplateného úroku vzniknutého do predčasného zosplatnenia úveru, vo výške 5% ročne odo dňa nasledujúceho po predčasnom zosplatnení úveru, t. j. od 29. júla 2017. Súd zamietol žalobu v časti uplatneného úroku vo výške 9,90 % ročne z nezaplateného istiny 8 725,11 € od 29. júla 2017, keď dospel k záveru, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, a to aj v prípade jeho predčasného zosplatnenia, pričom následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Súd zároveň zamietol aj žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala žalobkyňa zo žaloby o zaplatenie úverovej pohľadávky odvolanie v zamietajúcej časti uplatneného nároku na zmluvné úroky po zosplatnení úveru.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 12. mája 2020 sp. zn. 11 Co 243/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Žalobcovi zo žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru/ žalovanému zo žaloby o zaplatenie úverovej pohľadávky 8 725,11 € s prísl. nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver, svoje rozhodnutie náležitým a presvedčivým spôsobom odôvodnil. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

3. Súd prvej inštancie uznesením z 10. júla 2020 č. k. 17 Csp 107/2017 -115 rozhodol tak, že žalovanému zo žaloby o zaplatenie úverovej pohľadávky uložil povinnosť do 15 dní od doručenia uznesenia nahradiť žalobkyni z danej žaloby trovy celého spojeného prvoinštančného konania v sume 540,50 €.

4. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (viď bod 2) podala dovolanie žalobkyňa zo žaloby o zaplatenie úverovej pohľadávky, V. O. W., U..W.. (ďalej aj „dovolateľka“ alebo „žalobkyňa“), a to v časti výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí uplatneného nároku zmluvných úrokov po zosplatnení úveru. Prípustnosť dovolania odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keď súd v danej veci aplikoval nesprávny právny predpis, resp. právne predpisy nesprávne interpretoval. Podľa názoru dovolateľky nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázala na ustanovenie § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušil a zároveň, aby zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku III. (o zamietnutí uplatnených úrokov po zosplatnení úveru) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaný zo žaloby o zaplatenie úverovej pohľadávky sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné, a preto je potrebné dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť v zamietajúcom výroku žalobou uplatnených zmluvných úrokov po zosplatnení úveru a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 a § 450 CSP). Zároveň je potrebné zrušiť aj súvisiace uznesenie súdu prvej inštancie o výške trov prvoinštančného konania.

7. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

8. Z dovolania je zrejmé, že žalobkyňa za doposiaľ dovolacím súdom neriešenú právnu otázku považuje otázku existencie a výšky nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru, pričom zastáva právny názor, že nárok na zaplatenie zmluvného úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení.

9. V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovolateľkou - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2 Cdo 115/2019, 5 Cdo 42/2020, 5 Cdo 73/2020, 7 Cdo 307/2019, 7 Cdo 118/2019, 8 Cdo 221/2019, 8 Cdo 237/2019, 8 Cdo 135/2020, 9 Cdo 6/2020, 9 Cdo 24/2020, v ktorých dospel dovolací súd k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

10. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru, od ktorého sa dovolací súd nepovažuje za potrebné odkloniť, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti a v súvisiacich výrokoch o náhrade trov konania zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto časti zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Dovolací súd zároveň bez ďalšieho zrušil aj súvisiace uznesenie súdu prvej inštancie o výške náhrady trov prvoinštančného konania, keďže uvedené uznesenie o výške náhrady trov konania je vzhľadom na zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu a čiastočné zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej predčasné.

11. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.